

สุขภาพแข็งแรงแบบญี่ปุ่น: การส่งเสริมกายบริหารประกอบดนตรี (Radio Taiso) ของญี่ปุ่นในอินโดนีเซียช่วง สงครามมหาเอเชียบูรพา (ค.ศ. 1942-1945)*

กษิติก วงษ์สัจจธรรม**

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ในการอธิบายการส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรี (Radio Taiso) ภายในหมู่เกาะอินโดนีเซียภายใต้การดูแลของรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นช่วงสงครามมหาเอเชียบูรพา ค.ศ. 1942-1945 ในฐานะส่วนหนึ่งของแผนวงไพบูลย์แห่งมหาเอเชียบูรพา รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นใช้กิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีแก่คนพื้นเมืองเพื่อส่งเสริมสุขภาพที่ดีควบคู่ไปกับการเตรียมความพร้อมในการทำศึกสงคราม และส่งเสริมอัตลักษณ์อินโดนีเซียด้วยวิธีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อของรัฐ การศึกษา และกิจกรรมแข่งขันกีฬารายการต่าง ๆ โดยการส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีของรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นมีความสอดคล้องกับนโยบายทางการเมือง สังคม และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงตามสถานะสงครามตลอดระยะเวลา 3 ปี

คำสำคัญ: กายบริหารประกอบดนตรี (Radio Taiso), สงครามมหาเอเชียบูรพา, รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่น, หมู่เกาะอินโดนีเซีย

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของ “รัฐกับนโยบายส่งเสริมกีฬาในหมู่เกาะอินโดนีเซียระหว่างสงครามมหาเอเชียบูรพาและสงครามต่อผู้เพื่อเอกราชในช่วงค.ศ. 1942-1949” วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจาก สกว. ภายใต้โครงการทุนวิจัยมหาบัณฑิต สกว. ด้านมนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์

ผู้เขียนขอขอบคุณอาจารย์ ดร. ดินาร์ บุญธรรม ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำหรับความเห็นและข้อเสนอแนะต่อเนื้อหาบางส่วนของบทความชิ้นนี้ อย่างไรก็ดี ความผิดพลาดทั้งหมดของบทความผู้เขียนขออภัยไว้แต่เพียงผู้เดียว

** นิสิตปริญญาโท ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Abstract

This paper will explain the promotion of Radio Calisthenics (Radio Taiso) in the Indonesian Archipelago under the direction of the Japanese Military Administration during the Greater East Asia War period, 1942-1945. As part of the project of the Greater East Asia Co-prosperity Sphere, The Japanese Military Administration implemented Radio Calisthenics which aimed to control indigenous population's activities for good health, prepare for military mobilization, and bring about the Indonesian identities by publishing information or advertising in state-owned media, education, and festivals. This promotion bases on political, social, and cultural policies, which changed throughout 3 years of warfare.

Keywords: Radio Calisthenics (Radio Taiso), the Greater East Asia War, the Japanese Military Administration, The Indonesian Archipelago

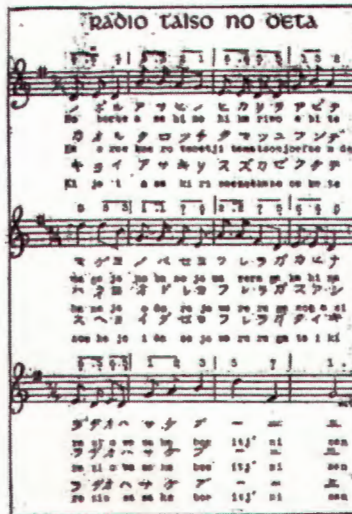
กีฬาและการออกกำลังกายเป็นกิจกรรมหนึ่ง ที่สร้างความแข็งแรงให้แก่ร่างกายและผ่อนคลายแก่ผู้ปฏิบัติทั้งในการฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬา กีฬาและการออกกำลังกายนั้นยังสามารถสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของสังคมรัฐที่เปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายทางการเมืองของรัฐบาลในแต่ละยุคสมัย โดยการใช้กีฬาและการออกกำลังกายเป็นเครื่องมือในการควบคุมประชากรในสังคมให้ไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องนโยบายการปกครองของรัฐ (Colombijn 2000: 172-3, Pope and Nauright 2010: 19-20) และในประเทศอินโดนีเซีย การกีฬามีการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันไปตามลักษณะการเมืองการปกครองของผู้ปกครองรัฐ ในทุกยุคทุกสมัยตั้งแต่ก่อนการเข้ามาของอาณานิคมตะวันตกเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

กายบริหารประกอบดนตรี (Radio Calisthenics หรือ Radio Taiso, Rajio Taiso) คือกิจกรรมการออกกำลังกายรูปแบบหนึ่งที่รัฐบาลญี่ปุ่นประกาศใช้ภายในประเทศญี่ปุ่นและดินแดนยึดครองของตนอย่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในสงครามมหาเอเชียบูรพาช่วง ค.ศ. 1942-1945 เพื่อพัฒนาสุขภาพะอันดีให้กับประชาชนท่ามกลางสถานการณ์ตั้งเครียดจากสภาวะสงครามมหาเอเชียบูรพาและการเผชิญกับโรคภัยไข้เจ็บตลอดช่วงเวลา ที่รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นปกครองดินแดนเอเซียตะวันออกเฉียงใต้¹ กองทัพญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับหมู่เกาะอินโดนีเซียในฐานะ

¹ ผู้เขียนใช้หลักฐานหนังสือพิมพ์และนิตยสารสมัยสงครามมหาเอเชียบูรพาจากการเก็บรวบรวมของ The NIOD Institute for War, Holocaust and Genocide Studies ผู้สนใจสามารถเข้าถึงหนังสือพิมพ์และนิตยสารเหล่านั้นได้ทางเว็บไซต์ http://niod.x-cago.com/maleise_kranten/papers.do

รูปที่ 2 ภาพประกอบคำอธิบายการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีชุดที่สอง ภายในนิตยสารรายสัปดาห์ Pandji Poestaka ฉบับวันที่ 21 พฤศจิกายน ค.ศ. 1942, อ้างอิงจาก NIOD, "Olah Raga: Radio Taiso Bagian Kedoea," **Pandji Poestaka**, (21 November 1942): 20-1.

รูปที่ 3 เนื้อเพลงและทำนองของเพลงกายบริหารประกอบดนตรี (Radio Taiso no Uta) ปรากฏภายในหนังสือพิมพ์รายวัน Tjahaja ฉบับวันที่ 5 ธันวาคม ค.ศ. 1942 อ้างอิงจาก NIOD, "Radio Taiso no Oeta," **Tjahaja**, (5 December 1942): 2.

รัฐบาลญี่ปุ่นใช้กิจกรรมกายบริหารเป็นเครื่องมือหนึ่งในการสร้างสุขภาพที่ดีของประชาชนตั้งแต่ช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา ผ่านการก่อตั้งสถาบันยิมนาสติกแห่งชาติ (National Institute of Gymnastics หรือ *Taiso Denshujo*) ขึ้นในค.ศ. 1879 ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการออกกำลังกายและการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่ดีในสถานศึกษาของญี่ปุ่น สถาบันยิมนาสติกแห่งชาติได้เชิญ จอร์จ อัดัมส์ ลีแลนด์ (George Adams Leland) นายแพทย์ชาวอเมริกันมาดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาของสถาบัน ส่งผลให้ประเทศญี่ปุ่นใช้รูปแบบการจัดการกีฬาของโลกตะวันตกและสหรัฐอเมริกาเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาด้านกีฬาของญี่ปุ่นในเวลาต่อมา ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวกิจกรรมกายบริหารที่อยู่ภายใต้หมวดหมู่ของยิมนาสติกนั้นได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของการออกกำลังกายของกองทัพโดยมีการฝึกสอนภายในสถานศึกษาร่วมกับการศึกษายิมนาสติกทั่วไปและการเล่นกิจกรรมนอกระบบที่เช่นเดียวกัน โดยปรากฏภายในหลักสูตรการสอนสำหรับโรงเรียนประถม (*Shogakko Kyosoku Taiko*) ในค.ศ. 1887 (Guttmann and Thompson 2001: 90-2)

กองทัพญี่ปุ่นใช้กิจกรรมกายบริหารเป็นเครื่องมือเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านการทหารอย่างเป็นระบบมากขึ้นในทศวรรษ 1910 ในช่วงสงครามโลกครั้งที่หนึ่งหลังจากที่ยุโรปและสหรัฐอเมริกาเริ่มใช้กิจกรรมดังกล่าวในการฝึกซ้อมทหารในกองทัพตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 พร้อมกับที่รัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้ความสำคัญกับการใช้กิจกรรมกายบริหารในการพัฒนาสมรรถภาพทางร่างกายของประชาชนในช่วงเวลาดังกล่าวเช่นกัน เมื่อรัฐบาลญี่ปุ่นได้ประกาศใช้แผนการใช้กิจกรรมกายบริหารแบบกองทัพ (*Heishiki Taiso ni Kansuru Kengian*) เป็นการสนับสนุนการออกกำลังกายด้วยการปฏิบัติกายบริหารเพื่อปลูกฝังเยาวชนให้เป็นทหาร โดยพยายามปลูกฝังจิตวิญญาณของนักสู้ (*Martial Spirit*) ในการฝึกฝนร่างกายและจิตใจของเยาวชนทุกคน (Guttmann and Thompson 2001: 154) ดังนั้น จึงไม่น่าแปลกใจที่รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้นำเอากิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีจากสหรัฐอเมริกามาปรับใช้ภายในสังคมญี่ปุ่นในช่วงทศวรรษ 1930 จนถึงช่วงสงครามมหาเอเชียบูรพาเองที่รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นใช้กายบริหารประกอบดนตรีนี้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสุขภาพที่ดีของประชาชนในพื้นที่ยึดครองของตนเองในหมู่เกาะอินโดนีเซียและดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีในหมู่เกาะอินโดนีเซีย

เมื่อรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นเอาชนะเจ้าอาณานิคมดัตช์ได้ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1942 รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้พยายามส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้กับประชาชนภายในหมู่เกาะอินโดนีเซียหลากหลายช่องทาง เช่น การจัดตั้งองค์กรกีฬาเพื่อฝึกสอนและจัดการแข่งขันกีฬาหลากหลายชนิดให้กับประชาชน โดยเฉพาะสมาคมกีฬาอินโดนีเซีย (*Ikatan Sport Indonesia*) อันเป็น

สมาคมที่ก่อตั้งโดยรัฐบาลอาณานิคมในสมัยอาณานิคมอินเดียตะวันตกของเนเธอร์แลนด์ นั้นเป็นผู้ควบคุมการฝึกสอนและจัดการแข่งขันกีฬาของหมู่เกาะอินโดนีเซียช่วงสงครามมหาเอเชียบูรพา ระหว่าง ค.ศ. 1942-1943 ขบวนการฝึกซ้อมกีฬาอินโดนีเซีย (Gerakan Latihan Olah Raga) และสมาคมกีฬาที่ดูแลโดยรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่น (Taiiku Kai) ที่จัดตั้งขึ้นภายใน ค.ศ. 1943 เพื่อส่งเสริมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายภายในหมู่เกาะอินโดนีเซียให้กับประชาชนโดยเฉพาะชาวพื้นเมืองที่ขาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและออกกำลังกาย ตั้งแต่สมัยอาณานิคมอินเดียตะวันตกของเนเธอร์แลนด์ เป็นต้น ทั้งนี้รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นในหมู่เกาะอินโดนีเซีย 3 เขตปกครองต่างใช้กิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางร่างกายของประชาชนภายในเขตการปกครองของตนเองตลอดระยะเวลา 3 ปี ครั้งตั้งแต่ ค.ศ. 1942-1945 ทางรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นในทั้ง 3 เขตปกครองของหมู่เกาะอินโดนีเซียต่างให้ความสำคัญกับกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีในฐานะเครื่องมือในการสร้างสุขภาวะที่ดีของประชาชนเป็นหลักผ่านรูปแบบการส่งเสริมหลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์กิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีผ่านสื่อของรัฐ การอบรมผ่านบรรดาบุคลากร การศึกษา และการจัดกิจกรรมในวันพิเศษเกี่ยวกับการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย

กายบริหารประกอบดนตรีในสังคมหมู่เกาะอินโดนีเซียนั้นปรากฏคำเรียกอยู่หลากหลายรูปแบบ ทั้งคำเรียกทับศัพท์แบบที่เรียกในประเทศญี่ปุ่นว่า “Radio Taiso”, “Rajio Taiso” หรือ “Razio Taiso” ขณะเดียวกันยังปรากฏการใช้คำพื้นเมืองเรียกกายบริหารประกอบดนตรีว่า “ออกกำลังกาย” หรือ “Gerak Badan” โดยกายบริหารประกอบดนตรีได้แบ่งออกเป็น 3 ชุดที่มีท่วงท่าการบริหารที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่ ชุดที่หนึ่ง ชุดที่สอง และชุดที่สาม ทั้งนี้รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นในหมู่เกาะอินโดนีเซียทั้ง 3 เขตปกครองต่างกำหนดให้มีกิจกรรมบริหารประกอบดนตรีทุกวันเป็นระยะเวลาครั้งละ 15 นาทีเป็นจำนวน 1-3 ครั้งต่อวันในช่วงเช้า กลางวันและเย็นแตกต่างกันออกไปในแต่ละเขตปกครองและช่วงเวลา³ รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นมอบหมายให้สำนักงานการเรียนการสอน (Kantor Pengajaran) เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลกายบริหารประกอบดนตรีในสถานศึกษาด้วยจุดมุ่งหมายในการปลูกกระแสความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจากการใช้กายบริหารประกอบดนตรีในประชาชนทุกกลุ่มทุกวัย โดยมุ่งให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชนจากการมองว่าเป็นวัยที่ต้องได้รับประโยชน์จากการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาเพื่อให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงมากที่สุด (NIOD 5 September 1942e: 37)

³ ผู้เขียนได้พิจารณาจากข่าวและบทความ รวมไปถึงตารางออกอากาศของรายการวิทยุที่ปรากฏจากหน้าหนังสือพิมพ์และนิตยสารภายในหมู่เกาะอินโดนีเซียในช่วงเวลานั้น

การเริ่มต้นประชาสัมพันธ์กิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีแก่พลเมือง

การส่งเสริมกายบริหารประกอบดนตรีด้วยวิธีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อของรัฐบาล กองทัพอากาศญี่ปุ่นถือเป็นวิธีการส่งเสริมที่มีความสำคัญในการเริ่มต้นประชาสัมพันธ์กิจกรรมการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีให้เป็นที่รู้จักในหมู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง ปรากฏในรูปแบบของการให้เกียรติความรู้รวมถึงประโยชน์ของการปฏิบัติยิมนาสติกและเป็นการเผยแพร่กิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีเพื่อให้ประชาชนรับทราบถึงกิจกรรมที่จัดขึ้น ซึ่งรัฐบาล กองทัพอากาศที่ 16 ของญี่ปุ่นนับเป็นรัฐบาลแรกที่เริ่มนำกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรี มาใช้เป็นนโยบายสร้างสุขภาวะที่ดีแก่พลเมืองในเกาะชวาและมาดูรา โดยภายใต้การปกครองที่อำนาจขึ้นตรงกับส่วนกลางของรัฐบาลกองทัพอากาศที่ 16 ได้เริ่มต้นส่งเสริมกายบริหารประกอบดนตรีด้วยวิธีการประชาสัมพันธ์ลงในวารสารชื่อดังของเกาะชวาอย่าง **Pandji Poestaka** ภายใต้หัวข้อ “กีฬาและการออกกำลังกายผ่านวิทยุ” (Olah Raga dan Gerak Badan dengan Perantaraan Radio) ฉบับวันที่ 1 สิงหาคม 1942 หัวข้อดังกล่าวมีเนื้อหา ระบุถึงการเริ่มเผยแพร่กิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีของรัฐบาลกองทัพอากาศให้กับ โรงเรียนในบันดุง (Bandung) และประชาสัมพันธ์กิจกรรมดังกล่าวในคลื่นวิทยุ พร้อมกับระบุถึงวัตถุประสงค์ของการส่งเสริมกิจกรรมนี้ว่าเป็นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาวะอันดีของประชาชน โดยกล่าวภายในหนังสือพิมพ์ **Pandji Poestaka** ฉบับนี้ว่า “รัฐบาลกองทัพอากาศให้ความสนใจกับการแก้ปัญหาการขาดแคลนด้านกีฬาของประชาชนอย่างจริงจัง เนื่องจากสุขภาพของประชาชนส่งผลต่อความมั่นคงทางร่างกายและจิตใจ รวมถึงความมั่นคงของประเทศ” (NIOD 1 August 1942e: 21)

ในช่วงแรกของการใช้กายบริหารประกอบดนตรีนั้น รัฐบาลกองทัพอากาศที่ 16 ใช้หนังสือพิมพ์และนิตยสารเครื่องมือประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ของกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรี รัฐบาลกองทัพอากาศที่ 16 นำเสนอวิธีการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีอย่างถูกวิธีโดยมอบหมายให้สำนักงานการเรียนการสอนพิมพ์บทความที่มีชื่อว่า “กายบริหารประกอบดนตรีชุดหนึ่ง” (Dai Itji Radio Taiso) ลงในนิตยสาร **Pandji Poestaka** นับตั้งแต่ฉบับวันที่ 5 กันยายน ค.ศ. 1942 เป็นต้นไปเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีอย่างถูกวิธีพร้อมแสดงภาพประกอบเป็นจำนวน 10 ขั้นตอน (NIOD 5 September 1942d: 37-9) เวลาเดียวกันนั้น รัฐบาลกองทัพอากาศที่ 16 มอบหมายให้สถานีวิทยุกระจายเสียงในเมืองบันดุงออกอากาศเสียงดนตรีประกอบการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีที่คลื่น 99 และ 124 เป็นเวลา 1 ครั้งต่อวันในเวลา 9:00 นาฬิกาจนถึงเดือน

ตุลาคม ค.ศ. 1942⁴ นอกจากนี้ ในปีเดียวกันทางรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้มอบหมายให้ ซูวาร์โต อัดโมซาปูโตร (Soewarto Atmosapoetro) และ มาส ฮาดิวียาตา (Mas Hadiwijata) ตีพิมพ์หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีภายในสังคมญี่ปุ่นเป็นภาษาพื้นเมืองเพื่อจัดจำหน่ายในหมู่เกาะอินโดนีเซีย ชื่อว่า **Dai Ichi Nippon no Kokumin Razio Taiso** (Gerak Badan Kebangsaan setjara Nippon I) หรือ “การออกกำลังกายผ่านวิทยุของชาติอย่างญี่ปุ่น” โดยรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้ส่งเสริมผ่านองค์กรหนังสือในช่วงเวลานั้นอย่าง Balai Poestaka (หรือในชื่อภาษาญี่ปุ่น คือ Kokoemin Tosjokjokoe) ที่ยกย่องหนังสือเล่มนี้เป็นหนึ่งในบรรดาหนังสือที่น่าอ่านในช่วงปลาย ค.ศ. 1942 (NIOD 7 November 1942e: 10)⁵

นอกจากการประชาสัมพันธ์กิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีด้วยสื่อทั้งสิ่งพิมพ์และคลื่นวิทยุแล้ว รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นยังใช้วิธีการอบรมผ่านบุคคลากร ได้แก่ บรรดาเจ้าหน้าที่หัวหน้าหมู่บ้านและบรรดาครูตามโรงเรียน ทั้งนี้รัฐบาลกองทัพภาคที่ 16 ของญี่ปุ่นในซวาและมาตุราพยายามสรรหาบุคคลากรที่สามารถเผยแพร่ความรู้ด้านกีฬาและการออกกำลังกายให้กับชาวพื้นเมือง ดังนั้น รัฐบาลกองทัพภาคที่ 16 จึงจัดตั้งสมาคมออกกำลังกาย (Ikatan Gerak Badan) ขึ้นในเมืองบันดุงเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม ค.ศ. 1942 เพื่อแสวงหาชาวพื้นเมืองเพื่อฝึกอบรมให้มีทักษะเพียงพอในการพัฒนาสุขภาพและเผยแพร่ความรู้การออกกำลังกายด้วยการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีแก่ประชาชน ทั้งนี้ทางสมาคมได้ตั้งเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มผู้สมัครที่มีอายุมากกว่า 18 ปีมาทดสอบเพื่อให้ได้ผู้นำในการออกกำลังกายอย่างมีประสิทธิภาพ (NIOD 23 July 1942a: 4) บุคลากรเหล่านี้ถือเป็น

⁴ ผู้เขียนสรุปตารางเวลาการออกอากาศเสียงดนตรีประกอบการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีของคลื่น 99 m. & 124 m. ในบันดุงจากการรวบรวมตารางเวลาออกอากาศที่ตีพิมพ์ภายในหนังสือพิมพ์รายวัน **Tjahaja** โดยตารางเวลาระบายเสียงภายในเวลา 9:00 นาฬิกา ปรากฏภายในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ตั้งแต่เดือนสิงหาคมจนถึงเดือนตุลาคม ค.ศ. 1942 ก่อนที่ทางรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นจะเปลี่ยนแปลงตารางเวลาออกอากาศของคลื่นวิทยุทั้งสองได้เปลี่ยนแปลงออกอากาศเสียงดนตรีประกอบกิจกรรมนี้เป็นสองเวลาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1942 เป็นต้นมา ทั้งนี้ตั้งแต่ญี่ปุ่นเอาชนะเนเธอร์แลนด์เหนือพื้นที่หมู่เกาะอินโดนีเซียได้ใน ค.ศ. 1942 รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้เข้ายึดควบคุมกิจการของสถานีวิทยุกระจายเสียง โดยควบคุมรายการวิทยุทั้งหมดพร้อมกับดัดแปลงบรรดาศิลปินวิทยุให้เป็นคลื่นของญี่ปุ่นและก่อตั้งวิทยุประจำหมู่บ้าน ช่วงเวลาดังกล่าวการฟังคลื่นวิทยุต่างชาตินอกเหนือจากของญี่ปุ่นนั้นผิดกฎหมาย จากความต้องการของญี่ปุ่นคือต้องการให้กิจการของสถานีวิทยุกระจายเสียงนั้นเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์แนวคิดของตนเองให้กับชาวพื้นเมือง รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นจึงจ้างลูกจ้างชาวอินโดนีเซียผู้เคยทำงานกับสถานีวิทยุในสมัยอาณานิคมอินเดียตะวันออกของเนเธอร์แลนด์เข้าทำงานในกิจการสถานีวิทยุ อ้างอิงจาก Colin Wild and Peter Carey, **Born In Fire: the Indonesian Struggle for Independence: an Anthology**, (Ohio University Press, 1986), pp. 161–163.

⁵ ข้อจำกัดของการเข้าถึงหลักฐานส่งผลให้ทางผู้เขียนยังไม่มีโอกาสเปิดดูตัวเล่มของหนังสือ **Dai Ichi Nippon no Kokumin Razio Taiso** โดยตรง ผู้ที่สนใจและสามารถเข้าถึงหลักฐานสามารถเปิดดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ Soewarto Atmosapoetro and S. Hadiwijata, **Gerak Badan Kebangsaan Setjara Nippon I**, (Penolong Ra'jat Indonesia), 1942.

เครื่องมือสำคัญของรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นในการส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีให้กับประชาชนตามเมืองต่างๆ ตัวอย่างเช่น ในหนังสือพิมพ์ที่ตีพิมพ์ออกจำหน่ายในเมืองบันดุงอย่าง **Tjahaja** ระบุว่าบรรดาครูในโรงเรียนประถมศึกษาในย่านนิจายอง (Cisayong) ของเมืองตาสิกมาลาเยา (Tasikmalaya) อบรมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีให้กับประชาชน (NIOD 6 August 1942m: 3) เช่นเดียวกันกับบรรดาครูในเมืองบันดุงที่อบรมประชาชนในเวลา 9:30-10:30 นาฬิกา ณ สนาม Kebon Kelapa (NIOD 26 September 1942m: 3) รวมไปถึงบรรดาหัวหน้าหมู่บ้านในเขตจามิส (Ciamis) เช่น หมู่บ้านเบอเรกเบก (Beregbeq) และหมู่บ้านโกมงตันจุน (Gomungtanjun) กำหนดให้การออกกำลังกายกลายเป็นกิจกรรมประจำตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1943 เป็นต้นมา (NIOD 9 February 1942m: 2)

รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นมอบหมายให้ครูถือเป็นกลุ่มอาชีพสำคัญที่มีหน้าที่เผยแพร่ความรู้ด้านการออกกำลังกายรวมถึงการเป็นผู้นำปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ทางรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นทั้ง 3 เขตปกครองในหมู่เกาะอินโดนีเซียต่างให้ความสำคัญที่จะส่งเสริมให้มีสุขภาพะที่ดี หนังสือพิมพ์รายวัน **Tjahaja** ตีพิมพ์คอลัมน์เรื่อง “การทำงานของครูในแต่ละวัน” (Pekerjaan Goeroe Setiap Hari) ของซูร์ยาปรานาตา (Soerjapranata) สะท้อนถึงความต้องการของกองทัพรัฐบาลญี่ปุ่นที่กำหนดภาระหน้าที่ของความเป็นครูตามอุดมคติของรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่น การปฏิบัติหน้าที่ของครูภายในหนึ่งวันนั้นเต็มไปด้วยกิจกรรมการอบรมสั่งสอนให้แก่ประชาชนทั้งในหมู่บ้านและโรงเรียนโดยมีความเกี่ยวข้องกับการอบรมกิจกรรมการออกกำลังกายให้กับสมาชิกในหมู่บ้านและนักเรียน คอลัมน์ดังกล่าวอธิบายว่าในทุกๆ วันครูมีหน้าที่ในการนำกายบริหารให้แก่สมาชิกในหมู่บ้านในเวลา 7:00-7:30 นาฬิกาในช่วงเช้าและครูจะต้องนำนักเรียนทำกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีในเวลา 8:45-9:00 นาฬิกา ก่อนเข้าสอนในห้องเรียนถึงช่วงบ่าย (NIOD 27 January 1943m: 3) ดังนั้น กลุ่มครูจึงมีความสำคัญอย่างมากสำหรับรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นในการอบรมและเผยแพร่ความรู้ให้กับเยาวชนตามโรงเรียนทั่วหมู่เกาะอินโดนีเซีย

ครูแต่ละโรงเรียนได้นำเด็กและเยาวชนจำนวนมากเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมนี้ผ่านการแข่งขันกีฬาในระดับนักเรียนเป็นจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น ในหนังสือพิมพ์ **Soeara Asia** ฉบับวันที่ 20 ตุลาคม ค.ศ. 1942 รายงานว่าในเมืองตูบัน (Tuban) ได้มีการจัดกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีของนักเรียนภายในเมืองระหว่างวันที่ 14 จนถึงวันที่ 16 ตุลาคม ค.ศ. 1942 (NIOD 20 October 1942k: 3) ทั้งนี้รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้ใช้กายบริหารประกอบดนตรีเป็นหนึ่งในวิธีการส่งเสริมสุขภาพะของประชาชนผ่านการจัดกิจกรรมในวันพิเศษเนื่องในวาระต่างๆ ในช่วงต้นของการปกครองหมู่เกาะอินโดนีเซียของญี่ปุ่น ทางรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นกำหนดให้กายบริหารประกอบดนตรีนั้นเป็นกิจกรรมหนึ่งเพื่อแสดงในงานเฉลิมฉลองความมีสุขภาพะที่ดี ความสามัคคีพร้อมเพรียง และความเป็นวัฒนธรรมญี่ปุ่น การจัดกิจกรรมกาย

บริหารประกอบดนตรีเนื่องในวาระโอกาสพิเศษจัดขึ้นในเกาะชวาและมาดูลา ตัวอย่างเช่น รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้จัดการแข่งขันกีฬาของเด็กและเยาวชนทั้งชายและหญิงจาก 5 เขตย่อยของเมืองบันดุงในรายการ Meizisetu Taiikurensei Taikai ณ สนามกีฬาเตกัลเลกา (Tegallega) ระหว่างวันที่ 3 ถึงวันที่ 4 พฤศจิกายน ค.ศ. 1942 เนื่องในโอกาสเป็นวันหยุดแห่งชาติของญี่ปุ่นในวันที่ 3 พฤศจิกายนของทุกปี⁶ หนังสือพิมพ์รายวัน **Tjahaja** ฉบับวันที่ 1 พฤศจิกายน ค.ศ. 1942 ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาทั้ง 2 วันตั้งแต่เวลา 8:00 นาฬิกาจนถึงช่วงบ่าย โดยปรากฏกำหนดการปฏิบัติและการแข่งขันกีฬาเป็นจำนวนมากอันได้แก่ กายบริหารประกอบดนตรี กรีฑาทั้งการแข่งขันวิ่ง กระโดดไกลและกระโดดสูง การแข่งขันแบดมินตัน บิลเลียด เบสบอล ฟุตบอล บาสเก็ตบอล ยิงธนู แบดมินตัน เทนนิส และว่ายน้ำ นอกจากนี้ ยังมีการแสดงกีฬาบางชนิด ได้แก่ การชว้างจักรและฟุ้งแหลน (NIOD 1 November 1942m: 4)⁷ ในการแข่งขันกีฬาในครั้งนี้การบริหารประกอบดนตรีถูกกำหนดให้เป็นกิจกรรมแรกที่เยาวชนต้องปฏิบัติทั้ง 2 วัน ในช่วงเวลาประมาณ 9:30 นาฬิกาในวันแรกหลังจากพิธีเปิดการแข่งขันสิ้นสุดลง

หนังสือพิมพ์ **Tjahaja** ฉบับวันที่ 5 พฤศจิกายน ค.ศ. 1942 รายงานบรรยากาศการแข่งขันกีฬาข้างต้นในเชิงบวกว่าบรรดาเยาวชนทั้งชายหญิงกว่า 3,000 คนเข้าร่วมปฏิบัติยิมนาสติกวิทยุท่ามกลางแสงแดดในยามเช้าอันเป็นการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีทั้งกายและจิตวิญญาณของเยาวชนและถือเป็นการแสดงออกถึงความสามัคคีและความหวังของชาติต่อเยาวชนเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี (NIOD 5 November 1942m: 3) นอกจากนี้ ทางรัฐบาลกองทัพภาคที่ 16 ของญี่ปุ่นได้จัดกิจกรรมการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมอื่นเช่นกัน เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาเฉลิมฉลองเพื่อการรำลึกการสร้างชาติเอเชีย (Perajaan Memperingati Pembangoenan Asia Raja) ในวันที่ 8 ธันวาคม ค.ศ. 1942 (NIOD 7 December 1942g: 2) รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้รวบรวมนักเรียนทั้งชายและหญิงในเมืองสุราบายา (Surabaya) และเกดุง (Gedung) กว่าสองพันคนปฏิบัติกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีภายในสนามกีฬา งานดังกล่าวนี้ยังได้มีการจัดตามเมืองใหญ่อื่นๆ ในเขตเมืองบันดุงเช่นกัน ดังเช่นที่ปรากฏในเขตการ์ต (Garut) และเขตจิวามิส เป็นต้น (NIOD 10 December 1942m: 2; 12 December 1942m: 2)

⁶ 5 เขตดังกล่าว ได้แก่ เขตบันดุง (Bandung) เขตการ์ต (Garut) เขตตาสิกมาลาเยา (Tasikmalaya) เขตซูเมดัง (Sumedang) และเขตจิวามิส (Ciamis)

⁷ ผลการแข่งขันกีฬาในครั้งนี้ เขตบันดุงเป็นผู้ชนะหลังจากสามารถกวาดเหรียญทองไปได้ทั้งหมด 78 เหรียญ ตามมาด้วยเขตการ์ต 62 เหรียญ เขตตาสิกมาลาเยา 46 เหรียญ เขตซูเมดัง 25 เหรียญ และเขตจิวามิส 24 เหรียญ

การเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์สงครามกับการส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรี

ตั้งแต่ปลาย ค.ศ. 1942 จนถึง ค.ศ. 1943 เป็นต้นมา ถือเป็นช่วงเวลาที่กองทัพญี่ปุ่นตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบในสงครามมหาเอเชียบูรพาจากการที่กองทัพญี่ปุ่นสูญเสียกำลังพลเป็นจำนวนมากจากการสู้รบในมหาสมุทรแปซิฟิก โดยเฉพาะเหตุการณ์พ่ายแพ้ที่กัวดัลคาแนล (Guadalcanal) ภายในหมู่เกาะโซโลมอนเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1943 ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์สงครามภายในหมู่เกาะอินโดนีเซียจากที่เคยใช้นโยบายเชิงรุกโจมตีฝ่ายสัมพันธมิตรเป็นนโยบายการตั้งรับป้องกันการโจมตีจากฝ่ายสัมพันธมิตร พร้อมกับเคลื่อนย้ายกำลังทหารญี่ปุ่นออกจากอาณานิคมอินเดียตะวันออกเป็นจำนวนมาก เนื่องจากขาดแคลนกำลังพลที่ดูแลและปกป้องพื้นที่ในหมู่เกาะอินโดนีเซีย (Lebra 2010: 96-7) จาก การเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ดังกล่าว ส่งผลให้กีฬากลายเป็นส่วนหนึ่งในการฝึกฝนเยาวชน และประชาชนด้วยความคาดหวังว่าประชาชนเหล่านี้จะก้าวขึ้นเป็นทหารอาสาสมัครและทหารเกณฑ์ให้กับกองทัพญี่ปุ่น

การเปลี่ยนแปลงนโยบายไปสู่การตั้งรับฝ่ายสัมพันธมิตรของรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้ส่งผลกระทบต่อการส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรี ในช่วงเวลานี้ รัฐบาลกองทัพบกภาคที่ 16 ของญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีให้กับประชาชนมากขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกณฑ์และระดมชาวพื้นเมืองเข้าเป็นกำลังหนุนในสงคราม ดังนั้น เมื่อเข้าสู่เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1942 รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นในชวาและมาดราได้เปลี่ยนแปลงเวลาออกอากาศเสียงดนตรีประกอบการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีจากเดิม 1 ครั้งต่อวันเป็นเวลา 2 ครั้งต่อวันในช่วงเช้าและเย็น ได้แก่ 8:45 และ 18:00 นาฬิกาพร้อมกันนี้ ทางรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้เพิ่มการออกอากาศเสียงดนตรีประกอบการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีออกอากาศในคลื่น 95, 69, 116 และ 150 ของเมืองสุราบายา คลื่น 92, 106 และ 128 ของเมืองยอกยาคาร์ตา (Yogyakarta) และคลื่น 3 กับ 115 ของเมืองจากร์ตา (NIOD 1943m; 1943g; 1943j; 1943f)⁸ ในช่วงเวลานี้ รัฐบาลกองทัพบกภาคที่ 16 ของญี่ปุ่นในเกาะชวาและมาดราได้เริ่มประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีชุดที่สอง (Dai Ni Radio Taiso) อีก 10 ขั้นตอนภายในนิตยสาร Pandji Poestaka ฉบับวันที่ 21 พฤศจิกายน ค.ศ. 1942 หลังจากได้ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีชุดแรกไปเมื่อ 2 เดือนที่ผ่านมาเพื่อเป็นการขยายความรู้ด้านวิธีการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีให้แก่ประชาชนให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องวิธีมากขึ้น (NIOD 21 November 1942e: 20-1)

⁸ ตารางออกอากาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงของเมืองจากร์ตาที่ปรากฏใน Pembangoen ระบุเวลาออกอากาศเสียงดนตรีประกอบการออกกำลังกายผ่านวิทยุไว้เป็นเวลา 17:45 ซึ่งต่างกับเมืองอื่นในเกาะชวาอยู่ 15 นาที

ยุทธศาสตร์การตั้งรับการโจมตีจากฝ่ายสัมพันธมิตรของรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นนั้นยังส่งผลกระทบต่อความสำคัญกับกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีในหมู่เกาะอินโดนีเซียภายในเขตปกครองอีก 2 เขตอย่างเกาะสุมาตราและหมู่เกาะทางตะวันออกของเกาะชาวเช่นกัน ภายในเกาะสุมาตราภายใต้การดูแลของรัฐบาลกองทัพภาคที่ 25 ของญี่ปุ่นแม้มีความแตกต่างกับการปกครองในเกาะชาวและมาตุราของรัฐบาลกองทัพภาคที่ 16 ในแง่ของแนวทางการปกครองที่มีรูปแบบเป็นการแบ่งเขตการปกครองท้องถิ่น⁹ แต่เมื่อเข้าสู่ ค.ศ. 1943 เป็นต้นมาภายในเกาะสุมาตราได้เริ่มปรากฏการส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรี โดยปรากฏหลักฐานในหนังสือพิมพ์ที่จัดจำหน่ายตามเมืองใหญ่ของเกาะสุมาตราที่ได้รับการดูแลจากหน่วยงานของรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่น หนังสือพิมพ์เหล่านั้นสะท้อนถึงการส่งเสริมกายบริหารประกอบดนตรี ตัวอย่างเช่นหนังสือพิมพ์รายวัน **Sumatra Sinbun** ที่จัดทำโดยหน่วยงานหนังสือพิมพ์ไซonan (*Syonan Sinbun Kai*) ฉบับวันที่ 11 มีนาคม ค.ศ. 1943 รายงานถึงบรรยากาศการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีของเด็กนักเรียนและผู้ใหญ่ในตอนเช้าที่เมืองเมดาน (*Medan*) โดยให้คำอธิบายเพิ่มเติมว่าเป็นวันที่มีผู้คนมาปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีมากกว่าครั้งก่อนหน้า ดังนั้น จึงอาจตั้งข้อสังเกตว่ารัฐบาลกองทัพภาคที่ 25 ได้ส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีตั้งแต่ช่วงต้น ค.ศ. 1943 เป็นอย่างน้อย (*NIOD 11 March 1943i*; 1) นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์รายวันในเขตอาเจะห์ (*Aceh*) อย่าง **Atjeh Sinbun** ฉบับวันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ. 1943 ประชาสัมพันธ์ประโยชน์ของกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีโดยอธิบายว่าจะนำมาสู่ความแข็งแรงทางกายภาพและจิตวิญญาณได้ โดยกิจกรรมดังกล่าวเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศญี่ปุ่นในช่วงสงครามมหาสมุทรแปซิฟิก (*NIOD 3 May 1943b*: 2) ทั้งนี้ ทางรัฐบาลกองทัพภาคที่ 25 ได้ออกอากาศเสียงดนตรีประกอบการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีในช่วงเวลาระหว่าง 7:30-8:00 นาฬิกา โดยปรากฏข่าวในหนังสือพิมพ์ของเมืองอาเจะห์ อย่างหนังสือพิมพ์ **Atjeh Sinbun** (*NIOD 29 September 1943b*: 2)

⁹ เกาะสุมาตราอยู่ภายใต้เขตปกครองเดียวกันกับพื้นที่คาบสมุทรมลายูหรือประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ในปัจจุบัน การดูแลของรัฐบาลกองทัพภาคที่ 25 ของญี่ปุ่นไซออนานหรือสิงคโปร์ (*Syonan*) เป็นศูนย์กลางการปกครองและมีการแยกการปกครองเป็นเขตการปกครองท้องถิ่นออกเป็นหลายพื้นที่ ได้แก่ บางกา-เบลีตุง (*Bangka-Belitung*) ปาเลมบัง (*Palembang*) จามบี (*Jambi*) อาเจะห์และสุมาตราตะวันออก (*Aceh and Sumatra Timur*) สุมาตราตะวันตก (*Sumatra Barat*) และ ริเอา (*Riau*) โดยรัฐบาลกองทัพภาคที่ 25 กำกับดูแลเขตปกครองท้องถิ่นเหล่านี้ด้วยวิธีสั่งเจ้าหน้าที่ของตนเข้าเป็นสมาชิกรัฐบาลท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ ต่อมาในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1943 รัฐบาลได้แยกกำหนดให้เกาะสุมาตราแยกออกจากเขตปกครองในคาบสมุทรมลายูให้เป็นเขตปกครองใหม่เพียงเกาะเดียวภายใต้การดูแลกองทัพภาคที่ 25 ขณะที่เขตการปกครองคาบสมุทรมลายูทางรัฐบาลได้เกี่ยวมอบหมายให้กองทัพภาคที่ 29 ดูแลแทน อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ Peter Post, William H. Frederick, Iris Heidebrink and Shigeru Sato, **The Encyclopedia of Indonesia in the Pacific War: In cooperation with the Netherlands Institute for War Documentation**, (Leiden ; Boston: Brill, 2010), pp. 62-63.

เช่นเดียวกันกับรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นในเกาะสุมาตรา ทางรัฐบาลกองทัพเรือญี่ปุ่นได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมกิจการบริหารประกอบดนตรีในภาคตะวันออกของหมู่เกาะอินโดนีเซียตั้งแต่ ค.ศ. 1943 เป็นต้นมา¹⁰ โดยตามเกาะสำคัญของรัฐบาลกองทัพเรืออย่างเกาะเซลีเบส (Selebes) และบอร์เนียว (Borneo) หรือหรือที่ปัจจุบันรู้จักกันในนามเกาะสุลาเวสี (Sulawesi) และเกาะกาลิมันตัน (Kalimantan) ตามลำดับ¹¹ ได้มีการจัดกิจกรรมการบริหารประกอบดนตรีในสถานศึกษาและได้มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมนี้แก่ประชาชนผ่านหนังสือพิมพ์รายวันที่สำคัญของหมู่เกาะเซลีเบส ได้แก่ **Pewarta Selebes** โดยระหว่างวันที่ 10 ถึง 14 สิงหาคม ค.ศ. 1943 **Pewarta Selebes** ลงคอลัมน์พิเศษเกี่ยวกับการส่งเสริมกิจการบริหารประกอบดนตรีชื่อคอลัมน์ “โลกของเด็กแห่งมหาจักรวรรดิญี่ปุ่น – สวนเยาวชน” (Doenia Anak-anak Dai Nippon Taman Moeda) คอลัมน์ดังกล่าวเป็นการนำเสนอรูปถ่ายกิจกรรมการบริหารประกอบดนตรีตามห้องเรียนและชุมชนของเด็กญี่ปุ่นพร้อมกับคำบรรยายสั้นๆ เกี่ยวกับประโยชน์และความสุขจากการการบริหารประกอบดนตรี (NIOD 10 November 1943h: 3; 11-14 November 1943h: 4) นอกจากนี้ รัฐบาลกองทัพเรือได้ออกอากาศเสียงดนตรีประกอบการปฏิบัติกายบริหารระหว่าง 8:00-8:15 นาฬิกาที่เมืองบันจาร์มาซิน (Banjarmasin) อันเป็นเมืองใหญ่ทางตอนใต้ของเกาะบอร์เนียว (NIOD 1943-1945d) เท่ากับว่าการส่งเสริมการบริหารประกอบดนตรีผ่านสื่อต่างๆ ของรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นทั้ง 3 เขตปกครองนี้เป็นการเริ่มต้นประชาสัมพันธ์ให้พลเมืองภายในหมู่เกาะอินโดนีเซียรับทราบและทำการการศึกษาเพื่อนำไปปฏิบัติจริงในแต่ละวัน โดยเฉพาะบรรดาเด็กและเยาวชนที่ปรากฏหลักฐานว่าเป็นกลุ่มที่รัฐบาลกองทัพเรือได้พยายามส่งเสริมให้เรียนรู้และได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีมากที่สุด

การส่งเสริมกิจการบริหารประกอบดนตรีภายในสถานศึกษา

การที่กลุ่มเยาวชนเป็นหนึ่งในกลุ่มสำคัญที่รัฐบาลกองทัพเรือญี่ปุ่นให้ความสำคัญอย่างมากดังได้กล่าวไปแล้วข้างต้น รัฐบาลกองทัพเรือจึงได้มุ่งพัฒนาเด็กและเยาวชนภายในโรงเรียนให้มีความสุขภาวะที่ดีทั้งกายและใจผ่านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษากับการส่งเสริมการบริหารประกอบดนตรีให้กับประชาชนมากขึ้นตั้งแต่ต้น ค.ศ. 1943 เพื่อสร้างสุขภาวะที่ดีและเป็นการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์สงครามที่รัฐบาลกองทัพเรือ

¹⁰ พื้นที่บริเวณหมู่เกาะทางตะวันออกที่ทางกองทัพเรือของญี่ปุ่นปกครองได้แก่ เกาะกาลิมันตัน (Kalimantan), บาห์ลี (Bali), ลอมบอก (Lombok), ซุมบาวา (Sumbawa), ซุมบา (Sumba), ฟลอเรส (Flores), ทิมอร์ (Timor), เซเลเบส (Selebes), ฮาลมาเฮรา (Halmahera), ซูลู (Sulu), บูรู (Buru), อัมบอน (Ambon), เซรัม (Seram), และปาปัวตะวันตก (West Papua)

¹¹ แม้ว่าในปัจจุบันเกาะแห่งนี้มีชื่อเรียกว่า “เกาะกาลิมันตัน” แต่ผู้เขียนขอใช้คำว่า “บอร์เนียว” ตามชื่อเรียกที่ทางรัฐบาลกองทัพเรือญี่ปุ่นใช้เรียกในเวลานั้น

ขาดแคลนกำลังพลในการควบคุมและปกป้องหมู่เกาะอินโดนีเซีย ภายในเกาะชวาและมาตุรา นั้นรัฐบาลกองทัพบกภาคที่ 16 ของญี่ปุ่นเริ่มมีการกำหนดให้เด็กและเยาวชนในโรงเรียนได้รับการอบรมกายบริหารจากครูเป็นจำนวน 4 วันต่อสัปดาห์ คือช่วงเช้าของวันจันทร์ พุธ พฤหัสบดี และเสาร์ โดยการเรียนการสอนดังกล่าวเกิดขึ้นภายในย่านจาตีเนการา (Catinegara) เป็นแห่งแรกตั้งแต่เดือนมกราคม ค.ศ. 1943 (NIOD 26 January 1943m: 2) ต่อมารัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้จัดตั้งคณะกรรมการการศึกษา (Badan Pendidikan Pemoeda) ขึ้นในกรุงจาการ์ตาเพื่อจัดหลักสูตรการศึกษาภายในเดือนเมษายน ค.ศ. 1943 คณะกรรมการการศึกษาได้ระบุว่าเด็กและเยาวชนภายในสถานศึกษาควรได้รับการส่งเสริมในด้านการออกกำลังกาย เกษตรกรรม โภชนาการ การทำงานร่วมกัน และมารยาทที่ดีในสังคมเพื่อเพิ่มความรู้และเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่เยาวชน ทางคณะกรรมการการศึกษาระบุถึงกิจกรรมการออกกำลังกายของเด็กและเยาวชนในแต่ละวัยไว้ว่าสำหรับเยาวชนอายุระหว่าง 14-25 ปีควรปฏิบัติกายบริหาร วิ่ง กระโดด วิ่งเร็ว เต้นรำ ปั่นจักสีลัด และอื่นๆ นอกจากนี้ สำหรับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 11 ปีควรปฏิบัติกายบริหาร เดิน กระโดด วิ่ง เต้นรำ และกิจกรรมอื่นๆตามความเหมาะสมกับวัยของเด็ก (NIOD 10 April 1943a: 2)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นจะพยายามเผยแพร่บทเรียนกายบริหารประกอบดนตรีให้กับเด็กและเยาวชน แต่ในช่วงแรกบางสถานศึกษายังคงประสบปัญหาการขาดครูที่มีความรู้ความสามารถในการฝึกสอนกายบริหาร นอกจากนี้ บางโรงเรียนยังประสบปัญหาขาดพื้นที่ในการปฏิบัติกายบริหาร เช่นภายในพื้นที่เขตที่ราบสูงในชวาตะวันออกอย่างเจอร์เม (Cerme) ดังนั้น เพื่อให้การฝึกอบรมเด็กและเยาวชนเหล่านี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทางรัฐบาลกองทัพบกภาคที่ 16 ของญี่ปุ่นจึงนำประเด็นปัญหานี้เข้าหารือในการประชุมหน่วยงานระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับบรรดาครูที่จัดขึ้น ณ เมืองสุราบายาเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม ค.ศ. 1943 เพื่อหารือถึงประเด็นปัญหาการฝึกสอนกายบริหารประกอบดนตรีภายในสถานศึกษา โดยที่ประชุมมีมติให้ครูของแต่ละโรงเรียนได้รับการอบรมเกี่ยวกับกายบริหารเพื่อเพิ่มจำนวนครูและทักษะการสอนเยาวชนภายในสถานศึกษา นอกจากนี้ สำหรับโรงเรียนที่ประสบปัญหาขาดพื้นที่ในการปฏิบัติกายบริหารอย่างเจอร์เมนั้น ทางรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้วางแผนในการจัดเตรียมพื้นที่เพิ่มเติมให้กับโรงเรียนเหล่านั้นพร้อมย้าให้ติดต่อบริษัทงานกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล (NIOD 7 May 1943g: 2)

ปัญหาการขาดแคลนผู้ฝึกสอนกายบริหารเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของรัฐบาลกองทัพบกที่ 25 และรัฐบาลกองทัพเรือของญี่ปุ่นเช่นกัน พวกเขาพยายามแก้ไขปัญหานี้โดยการอบรมบทเรียนกายบริหารให้กับเด็กและเยาวชน หนังสือพิมพ์ **Sumatra Sinbun** ฉบับวันที่ 5 เมษายน ค.ศ. 1943 รายงานว่าบรรดาผู้นำและครูในอาจะหะได้เริ่มต้นขยายการเรียนการสอนกายบริหารให้กับโรงเรียนระดับล่างในพื้นที่กัวลา ซิมปัง (Kuala Simpang) พร้อมกับ

สร้างสนามฟุตบอลเพิ่มเติมเพื่อให้มีพื้นที่เพียงพอในการปฏิบัติกายบริหาร (NIOD 4 May 1943i: 3) หลังจากนั้น หนังสือพิมพ์ **Atjeh Sinbun** รายงานถึงการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีภายในพื้นที่ส่วนอื่น ๆ นอกเหนือไปจากเมืองใหญ่ภายใต้การนำของครูในแต่ละสถานศึกษา เช่น นักเรียนทั้งชายและหญิงภายในพื้นที่มาตังกลุมบังดูอา (Matang Glumpang Dua) รวมไปถึงโรงเรียนในพื้นที่หมู่บ้านเล็กๆ บริเวณสุมาตราตะวันตกอย่างตาเกองอน (Takengon) (NIOD 3 May 1943b: 2; 14 May 1943b: 2) ส่วนตามเมืองใหญ่ของอาเจะห์อย่างลังซา (Langsa) บรรดานักเรียนยังคงปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีตามปกติ โดยหนังสือพิมพ์ **Atjeh Sinbun** ฉบับวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 1943 รายงานว่าบรรดาครูและเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการของกองทัพญี่ปุ่น (Gunseibu) ได้นำนักเรียนมาปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีบริเวณสนามหญ้าของสถานีรถไฟลังซา (NIOD 14 May 1943b: 2)

ต่อมา หนังสือพิมพ์ **Pewarta Selebes** ฉบับวันที่ 25 มิถุนายน ค.ศ. 1943 รายงานว่าภายในเมืองเซ็งกัง (Sengkang) ทางตอนใต้ของเกาะเซลีเบสภายใต้การดูแลของรัฐบาลกองทัพเรือ ทางรัฐบาลได้สั่งให้ครูเริ่มสอนกายบริหารประกอบดนตรีชุดที่สามให้กับนักเรียนในพื้นที่ (NIOD 25 June 1943h: 5) นอกจากนี้ด้วยความคาดหวังของรัฐบาลกองทัพเรือในการขยายกายบริหารประกอบดนตรีเข้าสู่หมู่บ้านของประชาชนในเกาะบอร์เนียว ดังนั้น จึงมีนโยบายให้แต่ละหมู่บ้านภายในเมืองบันจาร์มาซินอันเป็นเมืองใหญ่ของเกาะบอร์เนียวส่งตัวแทน 3 คนเข้าอบรมครูกายบริหารเพื่อเป็นผู้นำการปฏิบัติกายบริหารของหมู่บ้านตนภายในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1943 (NIOD 1 October 1943d: 2) และต่อมาทางรัฐบาลกองทัพเรือได้จัดการอบรมหลักสูตรกายบริหารประกอบดนตรีทั้ง 3 ชุดให้แก่นักเรียนเพื่อให้พวกเขามีความสุขภาวะอันดีและนำความรู้ไปเผยแพร่ในหมู่บ้านของตนเองต่อไป (NIOD 4 October 1943d: 2)

ที่กล่าวมาเบื้องต้นจะเห็นได้ว่ารัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นทั้ง 3 เขตปกครองต่างให้ความสำคัญและพยายามส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีแก่เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาโดยเฉพาะตั้งแต่ต้น ค.ศ. 1943 เป็นต้นมาที่มีการจัดกายบริหารไว้ในหลักสูตรการศึกษา ทั้งนี้รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นต้องการให้เยาวชนเหล่านี้เป็นผู้มีสุขภาวะที่ดีและสามารถเผยแพร่การปฏิบัติกายบริหารให้แก่ครอบครัวและหมู่บ้านของตนเองเพื่อให้พลเมืองเหล่านี้มีความพร้อมกับความเข้มแข็งท่ามกลางสถานการณ์สงครามที่กำลังเสียเปรียบและสภาพความเป็นอยู่ในช่วงเวลานั้นที่กำลังเผชิญกับโรคภัยไข้เจ็บที่กำลังระบาดอยู่ในขณะนั้น

การส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีเพื่อขจัดภัยโรคระบาด

ตั้งแต่กลาง ค.ศ. 1943 เป็นต้นมานั้นถือเป็นช่วงเวลาที่รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับสุขภาพของประชาชนอย่างมากหลังต้องเผชิญกับภัยโรคระบาดในหมู่ประชาชน โดยเฉพาะอหิวาตกโรค โรคบิด และมาลาเรียที่เกิดขึ้นภายในเกาะซวา (Sato

1994: 172-4) ช่วงเวลานี้ ทางรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นจัดตั้งสมาคมบุคลากรทางการแพทย์ของศูนย์บริการประชาชน (Djawa Izi Hookookai) อันเป็นหน่วยงานที่รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นก่อตั้งขึ้นในวันที่ 30 สิงหาคม ค.ศ. 1943 ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมบรรดาแพทย์และเภสัชกรอาสาสมัครเข้าด้วยกันเพื่อรักษาโรคภัยไข้เจ็บให้กับประชาชนและกองกำลังในเกาะชวาเป็นสำคัญ (Post and others 2010: 521-2) สมาคมดังกล่าวได้มีส่วนสำคัญในการจัดกิจกรรม “วันสุขภาพประชาชน” (Hari Kesehatan Rakjat หรือ Hoken Jissen Kyocho) อันเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นทุกวันที่ 8, 9 และ 10 ของเดือนตามเมืองใหญ่ของเกาะชวาด้วยวัตถุประสงค์เพื่อขจัดภัยจากโรคระบาดเหล่านี้พร้อมกับพัฒนาการรักษาสุขภาพเป็นสำคัญภายใต้การร่วมมือกับศูนย์อำนาจประชาชน (Pusat Tenaga Rakjat หรือ Putera)¹² กองกำลังเยาวชน (Seinendan) องค์กรสตรี (Fujinkai) และสมาคมกีฬา (Taiiku kai) กิจกรรมวันสุขภาพประชาชนจัดขึ้นตั้งแต่เดือนตุลาคม ค.ศ. 1943 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1945 โดยกิจกรรมนี้มีชื่อและรูปแบบการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละเดือน (Post and others 2010: 501) ทั้งนี้สมาคมบุคลากรทางการแพทย์ของศูนย์บริการประชาชนได้ใช้กายบริหารประกอบดนตรีเป็นกิจกรรมแรกที่ปฏิบัติในช่วงเช้าของกิจกรรมวันสุขภาพประชาชนในแต่ละครั้ง นอกจากนี้ กายบริหารยังถือเป็นกิจกรรมสำคัญภายในวันสุขภาพประชาชนครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1943 และมกราคม ค.ศ. 1944 ตามลำดับ

สมาคมบุคลากรทางการแพทย์ของศูนย์บริการประชาชนได้จัดกิจกรรมวันสุขภาพประชาชนครั้งที่ 3 ภายใต้ชื่อกิจกรรมว่า “วันสุขภาพประชาชนครั้งที่ 3 - การทำกายบริหารเพื่อสุขภาพที่ดี” (Hari Kesehatan Rakyat Jang Ketiga - Bertaiso Oentok Mentjapai Kesehatan) โดยมอบหมายให้สมาชิกสมาคมกีฬาและสมาคมบุคลากรทางการแพทย์ของศูนย์บริการประชาชน ทหารเยาวชนและทหารพลเรือน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และครูเป็นผู้นำในการปฏิบัติกายบริหารในกิจกรรมครั้งนี้พร้อมกับคาดหวังให้บุคลากรของแต่ละสมาคมรวมถึงสมาชิกจากโรงเรียนต่างๆ เป็นตัวอย่างที่ดีของการออกกำลังกายให้กับประชาชน (NIOD 25 November 1943m: 2) เช่นเดียวกับกับวันสุขภาพประชาชนครั้งที่ 4 ที่จัดขึ้นภายใต้ชื่อ “วันสุขภาพประชาชนครั้งที่ 4 - การปฏิบัติกายบริหารคือความพยายามเพิ่มผลผลิตให้ประเทศ” (Hari Kesehatan Rakjat Jang Ke-4: Bertaiso Sebagai Oesaha Oentok Menambah Hasil Negeri) ที่มีการจัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เดียวกันกับวันสุขภาพประชาชนครั้งที่ 3 แต่มุ่งความสำคัญไปที่กลุ่มพนักงานโรงงานผลิตผ้าบาติกภายในชวาเป็นหลัก (NIOD 29 December 1943f: 3)

¹² ศูนย์อำนาจประชาชน (Pusat Tenaga Rakjat หรือ Putera) ก่อตั้งขึ้นในชวาเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. 1943 เพื่อรวบรวมบรรดานักชาตินิยมเข้าทำงานกับรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นด้วยวัตถุประสงค์เพื่อเป็นฐานเสียงให้ประชาชนสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่น

นอกจากการจัดกิจกรรมเพื่อสุขภาพที่ได้กล่าวมาแล้ว ทางรัฐบาลกองทัพบกภาคที่ 16 ของญี่ปุ่นประกาศให้ประชาชนทราบล่วงหน้าถึงแผนการเพิ่มการออกอากาศเสียงดนตรีประกอบการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีเป็นจำนวน 3 ครั้งต่อวัน ได้แก่ ช่วงเช้า กลางวัน และเย็น เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1944 เป็นต้นไป (NIOD 30 December 1943e: 2) เพื่อให้ประชาชนปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีมากในแต่ละวันขึ้น พร้อมกันนี้ ทางรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้มอบหมายให้ ดร. เฮนดาร์มิน (Hendarmin) อาจารย์แพทย์แห่งมหาวิทยาลัย Ika Daigaku กรุงจาการ์ตาออกรายการวิทยุของเกาะชวาในวันที่ 9 มกราคม ค.ศ. 1944 เพื่ออธิบายถึงประโยชน์ของการออกกำลังกาย การออกรายการในครั้งนี้เฮนดาร์มินกล่าวว่ากีฬานั้นเป็นสิ่งที่สามารถทำให้ร่างกายแข็งแรงและปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและทางรัฐบาลได้พยายามใส่ใจกับประโยชน์ที่ได้รับจากกีฬาผ่านการจัดตั้งสมาคมกีฬาทั่วชวาและมาตุราในช่วงเวลานั้นอย่างมาก (NIOD 10 January 1944k: 3) นอกจากนี้ เฮนดาร์มินยังเชิญชวนให้ผู้คนหันมาให้ความสนใจกับการดูแลรักษาสุขภาพของตนเองด้วยการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอพร้อมกับสนับสนุนให้ปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีให้เป็นกิจวัตรประจำวันควบคู่ไปกับการรับประทานอาหารและเครื่องดื่มเป็นเวลาเพื่อสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ มีความกระตือรือร้น โดยเฮนดาร์มินทิ้งท้ายว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะนำมาซึ่งผลประโยชน์ของชาติตามมา (NIOD 10 January 1944k: 3)

การส่งเสริมอัตลักษณ์อินโดนีเซียด้วยกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรี

หลัง ค.ศ. 1944 เป็นต้นมา เป็นช่วงเวลาที่ญี่ปุ่นเสียเปรียบในสงครามมหาเอเชียบูรพาอย่างชัดเจน พร้อมกับทางนักชาตินิยมอินโดนีเซียในช่วงเวลานั้นพยายามกดดันให้รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นมอบเอกราชให้แก่อินโดนีเซีย สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ภายในวันที่ 7 กันยายน ค.ศ. 1944 คุนิอากิ โคอิโซะ (Kuniaki Koiso) นายกรัฐมนตรีของญี่ปุ่นให้คำมั่นสัญญาว่าจะให้เอกราชแก่ชาวอินโดนีเซียในระยะเวลายันโกล์ (Ricklefs 2008: 243-4, Anderson 1972: 36-8) ส่งผลให้ทางรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นมีท่าทีสนับสนุนการให้เอกราชให้แก่หมู่เกาะอินโดนีเซียอย่างชัดเจนและนำมาซึ่งความพยายามสร้างและส่งเสริมอัตลักษณ์อินโดนีเซีย ซึ่งในประเด็นด้านการกีฬาและการออกกำลังกายรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นได้พยายามส่งเสริมกีฬาปันจักสีลัต (Pencak Silat ในช่วงเวลานั้นใช้คำว่า Pentjak dan Silat) อันเป็นกีฬาพื้นเมืองของหมู่เกาะอินโดนีเซีย การก่อตั้งขบวนการฝึกซ้อมปันจักสีลัต (Gerakan Latihan Pentjak dan Silat) อย่างเป็นทางการในเกาะชวาและมาตุราเมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1945 เกิดขึ้นเพื่อฝึกสอนกีฬาปันจักสีลัตซึ่งเป็นกีฬาการต่อสู้ดั้งเดิมของชาติชนิดหนึ่งให้แก่ประชาชนในหมู่เกาะอินโดนีเซียเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณอันกล้าหาญพร้อมเผชิญกับภาวะสงครามในอนาคต (NIOD 8 January 1945a: 1)

การส่งเสริมกีฬาปันจักสีลัตภายใต้การดูแลของขบวนการฝึกซ้อมปันจักสีลัตนั้นได้มีการนำกิจกรรมกายบริหารมาประยุกต์ให้เข้ากับการฝึกสอนแก่เยาวชน ส่งผลให้เด็กและเยาวชนภายในสถานศึกษาในช่วงเวลานั้นต่างได้รับการอบรมกีฬาปันจักสีลัตควบคู่ไปกับกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีตลอดจนสิ้นสุดการปกครองหมู่เกาะอินโดนีเซียของรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่น หนังสือพิมพ์ Sinar Baroe ฉบับวันที่ 17 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1945 รายงานว่าครูในเมืองโซโล (Solo) ได้ฝึกสอนกีฬาปันจักสีลัตควบคู่ไปกับการทำกายบริหารแก่เยาวชนในชั่วโมงเรียน (NIOD 17 February 1945i: 4) และในเวลาต่อมาขบวนการฝึกซ้อมปันจักสีลัตได้จัดตั้งคณะกรรมการปันจักและกายบริหาร (Panita Pentjak-Taiso) ขึ้นในเดือนเมษายน ค.ศ. 1945 ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อคิดค้นทำนองดนตรีให้มีความเหมาะสมและใช้ได้กับการฝึกสอนทั้งกีฬาปันจักสีลัตและกายบริหารประกอบดนตรี (NIOD 19 April 1945a: 2) หนังสือพิมพ์ Soeara Asia ฉบับวันที่ 3 กรกฎาคม ค.ศ. 1945 พาดหัวข่าวชื่อว่า “การปฏิบัติปันจักในกายบริหาร” (Gerak Badan Setia Taiso) และรายงานว่าทางคณะกรรมการปันจักและกายบริหารร่วมกับบรรดาโรงเรียนรัฐบาลได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรมอบรมกีฬาปันจักสีลัตขึ้นที่โรงเรียนมัธยม Praban ในเมืองสุรายาบา โดยการอบรมปันจักสีลัตได้มีการแบ่งขั้นตอนการปฏิบัติออกเป็น 3 ชุดคล้ายกับการปฏิบัติกายบริหารที่เยาวชนเหล่านี้ได้รับการฝึกสอนมาก่อนหน้าตามโรงเรียนรัฐบาล นอกจากนี้ ชาวยังระบุถึงความจำเป็นในการส่งเสริมทั้งสองกิจกรรมดังกล่าวควบคู่กันไปเพื่อส่งเสริมกีฬาของชาติ (Olah Raga Kebangsaan) และเพื่อให้เยาวชนนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง (NIOD 3 July 1945k: 2)

จนกระทั่งปลายเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1945 อันเป็นช่วงเวลาดอกทัพญี่ปุ่นประกาศยอมแพ้สงครามมหาเอเซียบูรพาและนำไปสู่การประกาศเอกราชของสาธารณอินโดนีเซียในวันที่ 17 สิงหาคม ค.ศ. 1945 ทางสหรัฐอเมริกาได้ประกาศสั่งยกเลิกการปฏิบัติกายบริหารประกอบดนตรีภายในญี่ปุ่นด้วยสาเหตุที่ว่า การออกกำลังกายมีกลิ่นอายของลัทธิทหารนิยมมากจนเกินไป (Spacey 2013: Online) ขณะเดียวกัน ทางรัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซียภายใต้การนำของผู้นำชาวชวาเองไม่ได้มีการกำหนดกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีให้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสุขภาวะที่ดีให้กับประชาชนอย่างเป็นทางการเช่นกัน อย่างไรก็ตาม การใช้นโยบายส่งเสริมกายบริหารประกอบดนตรี รวมไปถึงการส่งเสริมกีฬาหลากหลายชนิดที่รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นนำมาปฏิบัติภายในหมู่เกาะอินโดนีเซีย โดยเฉพาะการจัดการบรรจุกีฬาไว้ภายในหลักสูตรการศึกษา รวมถึงการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาได้กลายเป็นแนวทางให้รัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซียเลือกปรับใช้กับนโยบายส่งเสริมกีฬาของตนเองในช่วงหลังสงครามมหาเอเซียบูรพาด้วยความจำเป็นเพื่อสร้างอำนาจต่อรองกับการกลับมายึดครองหมู่เกาะอินโดนีเซียอีกครั้งของรัฐบาลเนเธอร์แลนด์

ขณะเดียวกัน นโยบายผลักดันกีฬาพื้นเมืองอย่างเป็นทางการของรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่น ถือเป็นมรดกอันล้ำค่าที่ญี่ปุ่นทิ้งไว้ให้กับสาธารณรัฐอินโดนีเซียหลังจากสิ้นสุดสงครามมหาเอเชียบูรพา รัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซียได้ผลักดันกีฬابันจักสืลัตให้เป็นกีฬาประจำชาติของตนอย่างเป็นทางการ ในฐานะที่เป็นกีฬาที่สร้างสุขภาวะที่ดีให้แก่ประชาชน และสามารถสร้างอัตลักษณ์ให้กับประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (NIOD 5 September 1942m: 1) นอกจากนี้ กีฬาบันจักสืลัตยังถูกบรรจุให้เป็นส่วนหนึ่งในวิชาการฝึกสอนให้แก่เยาวชนในขณะนั้น ภายในแผนการเรียนการสอน ค.ศ. 1947 (Rentjana Pelajaran 1947) อันเป็นการจัดทำหลักสูตรการศึกษาครั้งแรกของประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซียได้กำหนดให้แต่ละสถานศึกษามีการเรียนการสอนกีฬาบันจักสืลัตในวิชาพลศึกษาให้กับนักเรียนชายทุกชั้นปี (NIOD 1 January 1947c: 13-16) พร้อมทั้งมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบด้านกีฬา (Kantor Inspeksi Olah Raga) จากศูนย์กลางการศึกษาและวัฒนธรรมของประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Poesat Pengajaran, Pendidikan dan Kebudayaan Indonesia) เมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1947 เพื่อตรวจสอบมาตรฐานการเล่นกีฬาในสถานศึกษาภายในประเทศ สาธารณรัฐอินโดนีเซียอย่างเคร่งครัด (NIOD 1 January 1947c: 11) ในเวลาต่อมา บันจักสืลัตได้กลายเป็นกีฬาหนึ่ง ที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยเฉพาะเมื่ออินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ ร่วมมือกันจัดตั้งสมาคมบันจักสืลัตสากล (Persekutuan Pencak Silat Antarbangsa หรือ International Pencak Silat Federation) ขึ้นเมื่อค.ศ. 1980 เพื่อขยายอิทธิพลของกีฬานี้ออกสู่สากล ซึ่งหลากหลายประเทศที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาคมดังกล่าวทั้งจากทวีปยุโรป อเมริกา แอฟริกา และเอเชียทั้งจากตะวันออกกลางและเอเชียแปซิฟิก รวมไปถึงประเทศญี่ปุ่นอันเป็นชาติที่เคยใช้กิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีของตนส่งเสริมกีฬาพื้นเมืองของอินโดนีเซียชนิดนี้ในสมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา

บทสรุป

บทความเรื่องนี้แสดงให้เห็นถึงการส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีของรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นที่มีพัฒนาการจากประเทศญี่ปุ่นเพื่อประยุกต์ใช้กับประชากรตลอดระยะเวลาปกครองหมู่เกาะอินโดนีเซียกว่า 3 ปีในสงครามมหาเอเชียบูรพา รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นเริ่มส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีให้แก่ประชาชนในหมู่เกาะอินโดนีเซียตั้งแต่ ค.ศ. 1942 โดยให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ และให้ความสำคัญกับกิจกรรมนี้เพื่อสร้างสุขภาวะที่ดีแก่ประชาชนมากขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมให้ประชาชนก้าวเป็นทหารอาสาสมัครและทหารเกณฑ์ให้กองทัพญี่ปุ่นในอนาคต หลังจากรัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นมีความจำเป็น

ต้องเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์สงครามเมื่อตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบในสงครามมหาเอเซียบูรพา ในค.ศ. 1943 เป็นต้นมา โดยปรากฏอย่างชัดเจนภายในสถานศึกษา นอกจากนี้ รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นยังใช้กิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรีเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างอัตลักษณ์ให้กับชาวอินโดนีเซียหลังปลายค.ศ. 1944 เป็นต้นมาจนถึงช่วงกลางค.ศ. 1945 อันเป็นช่วงเวลาที่ยุทธศาสตร์ของกองทัพญี่ปุ่นถดถอยลงจนออกไปในที่สุด โดยนอกเหนือจากการส่งเสริมกิจกรรมกายบริหารประกอบดนตรี รัฐบาลกองทัพญี่ปุ่นยังได้มีการสนับสนุนกีฬาอื่นๆ ภายในหมู่เกาะอินโดนีเซียช่วงสงครามมหาเอเซียบูรพาที่มีความสอดคล้องกับหลากหลายนโยบายที่เปลี่ยนแปลงตามสภาวะสงครามตลอดระยะเวลา 3 ปีเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นกีฬาญี่ปุ่นชนิดอื่นๆ โดยเฉพาะกีฬาศิลปะการป้องกันตัว กีฬาสากล รวมไปถึงกีฬาพื้นเมืองภายในหมู่เกาะอินโดนีเซียเอง โดยเฉพาะปันจักสีลัดกีฬาที่ในเวลาต่อมาได้กลายเป็นกีฬาประจำชาติอินโดนีเซียในเวลาหลังจากสิ้นสุดสงครามมหาเอเซียบูรพา ทั้งนี้ ในปัจจุบันการศึกษาประวัติศาสตร์การกีฬาภายในหมู่เกาะอินโดนีเซียยังคงมีจำนวนจำกัดอยู่มากและยังต้องการศึกษาอีกหลากหลายประเด็นเพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้กับประวัติศาสตร์อินโดนีเซีย

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความ

- Anderson, Benedict. **Java in a Time of Revolution: Occupation and Resistance, 1944–1946**. Ithaca and London: Cornell University Press, 1972.
- Colombijn, Freek. “The Politics of Indonesia Football.” in *Archipel* 59 (2000): 171–200.
- Guttmann, Allen and Thompson, Lee. **Japanese Sport: A History**. Honolulu : University of Hawaii Press, 2001.
- Kahin, George McTurnan. **Nationalism and Revolution in Indonesia**. Ithaca. New York : Cornell University Press, 1952.
- Lebra, Joyce C.. **Japanese-Trained Armies in Southeast Asia: Independence and Volunteer Forces in World War II**. Singapore : Institute of Southeast Asian Studies, 2010.
- Mangan, J. A. and Hong, Fan. **Sport in Asian Society : Past and Present**. London : Frank Cass, 2003.
- Pope, S.W. and Nauright, John, eds. **Routledge Companion to Sport History**. London : Routledge, 2010.

- Post, Peter. Frederick, William H., Heidebrink, Iris. and Sato, Shigeru. **The Encyclopedia of Indonesia in the Pacific War: in cooperation with the Netherlands Institute for War Documentation.** Leiden : Boston: Brill, 2010.
- Ricklefs, M.C.. **A History of Modern Indonesia Since c. 1200.** New York : Palgrave Macmillan, 2008.
- Sato, Shohei. "The Sportification of Judo: Global Convergence and Evolution." in **Journal of Global History** 8 (2013): 299-317.
- Wild, Colin and Carey, Peter. **Born In Fire: the Indonesian Struggle for Independence: an Anthology.** Ohio University Press, 1986.

เว็บไซต์

- Fukue, Natsuko. **Wake Up, Hike Out, Tune In, Move It.**[Online]. Retrieved December 12, 2013. from <http://www.japantimes.co.jp/news/2009/07/22/news/wake-up-hike-out-tune-in-move-it/#.UzsnKiSySo>, 2009.
- Spacey, John. **Morning Radio Workouts in Japan: Bring on the Pain**[Online]. Retrieved March 1 2014. from <http://www.japan-talk.com/jt/new/radio-taiso>, 2012.

หมวดหนังสือพิมพ์และนิตยสารร่วมสมัย

- NIOD. **Asia Raya.** (31 May 1943 - 22 January 1944). Djakarta.
- NIOD. **Atjeh Sinbun.** (3 May 1943 - 29 September 1943). Atjeh.
- NIOD. **Berita Repoebliek Indonesia,** (1 January 1947). Djakarta.
- NIOD. **Borneo Shimboen.** (1 October 1943 - 15 June 1945). Bandjermasin.
- NIOD. **Pandji Poestaka.** (5 September 1942 - 21 November 1945). Djakarta.
- NIOD. **Pembangoen.** (2 September 1943 - 30 December 1943). Djakarta.
- NIOD. **Pewarta Pemiagaan.** (7 December 1942 - 3 July 1943). Soerabaja.
- NIOD. **Pewarta Selebes.** (25 June 1943 - 10 August 1943). Makassar.
- NIOD, **Sinar Baroe.** (17 February 1945, 7 May 1945). Semarang.
- NIOD. **Sinar Matahari.** (10 April 1943 - 31 July 1943). Djokjakarta.
- NIOD. **Soeara Asia.** (20 October 1942 - 10 January 1944). Soerabaja.
- NIOD. **Sumatra Sinbun.** (11 March 1943). Medan.
- NIOD. **Tjahaja.** (6 August 1942 - 25 November 1943). Bandoeng.